

Vis tussen zee en wad: de kinderkamerfunctie in verval

29 augustus 2015 Haren

Ingrid Tulp

10 april 2014, 08:59

Visstand Waddenzee in halve eeuw sterk gedaald

RTV NOORD

DAM

Nieuws

Sport

Opinie

Gemist

Radio

TV

Adverteren

'Steeds minder vissen in de Waddenzee'

Geplaatst: 12:46 uur, dinsdag 9 juni 2015 / Gewijzigd: 12:44 uur, dinsdag 9 juni 2015

Foto: Rijkswaterstaat

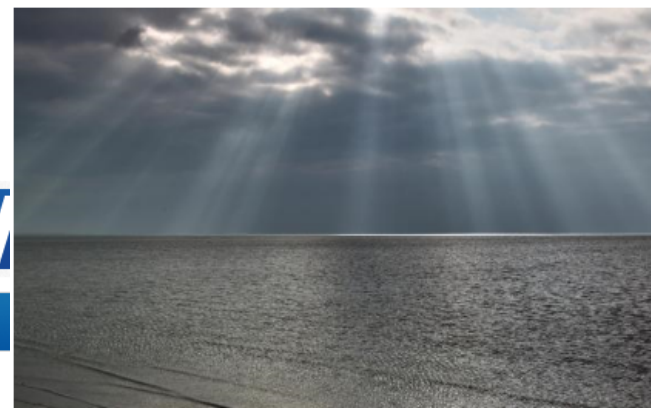
Het aantal vissen in de Waddenzee is sinds de jaren tachtig aan het dalen door een steeds groter gebrek aan goed leefgebied. Dat blijkt uit het onderzoek van het Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW).

Het PRW is een samenwerkingsverband van overheden, natuurorganisaties en gebruikers van het Wad. Volgens het rapport hebben grootschalige processen zoals klimaatverandering, visserij, zandsuppleties, zandwinning, aanleg van dijken en

natuurlijke sterfte grote invloed op het verdwijnen van goed leefgebied voor de vissen.

Zondag 23 augustus 2015 Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

NU.nl > Algemeen > Binnenland

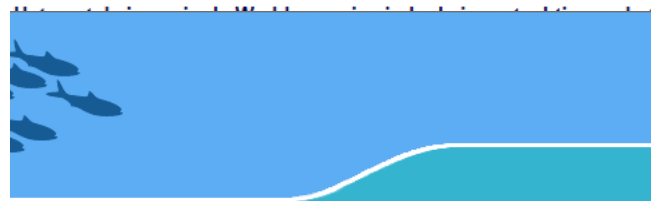

'Steeds minder vissen in Waddenzee'

Gepubliceerd: 09 juni 2015 12:44

Laatste update: 09 juni 2015 15:24

Facebook icon

Home Monitoring Soorten Vangstgegevens Fuik Nieuws Colofon

Visstand Waddenzee verarmd

Mede naar aanleiding van de vele berichtgeving rond de website, startte het Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW) in samenwerking met de onderzoeksinstituten NIOZ en IMARES Wageningen UR een onderzoek naar de oorzaken van deze afname en mogelijke herstelmaatregelen. Deze week waren de uitkomsten daarvan groot nieuws, zoals op nu.nl.

Ook het PRW concludeert dat het totale aantal vissen in de Waddenzee sinds de jaren '80 aan het dalen is en nu ook lager is dan de decennia daarvoor. Een sterke afname is vooral te zien bij de groep van jonge vissen die de Waddenzee tijdelijk bewonen. Zoals de schol, schaar en kabeljauw. Niet met alle vissoorten gaat het slecht. De verschillen tussen de verschillende soorten zijn groot. Visserij die de Waddenzee als vast leefgebied hebben laten een stabiele trend zien of nemen juist toe in aantal. In het onderzoek is de nieuwste kennis over visstanden goed terug te vinden in factsheets. Ook worden er aanbevelingen gedaan voor verder onderzoek en is aangegeven wat er gedaan kan worden aan de dalende visstand. Een belangrijke conclusie is dat de daling vooral veroorzaakt wordt door het verdwijnen van goede leefgebieden. De

NOS

Zoeken binnen NOS.nl

NOS.nl

Weblogs

Standplaatsen

Radio 1 Journaal

Met het oog op morgen

Minder vis in de Waddenzee

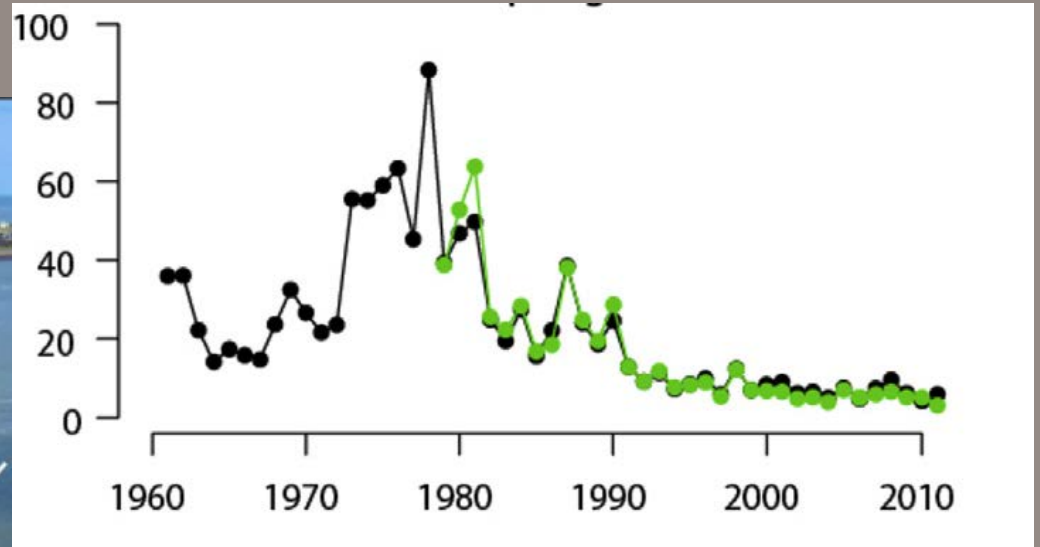
Radio 1 Journaal Maino Remmers

10-4-2014 07:38

Ondanks de beschermde status gaat het niet echt goed met de Waddenzee. Vijftig jaar onderzoek naar de visstand in de Waddenzee geeft een duidelijk beeld van de achteruitgang. Het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee, het NIOZ, lanceert vandaag een speciale website waarop pijnlijk duidelijk wordt wat er de laatste decennia verloren is gegaan. Sinds 1960 wordt elke ochtend de speciale fuik in het Marsdiep gelicht. Elke dag, in het voor- en najaar wordt gekeken

NIOZ fuik voorjaar: kg vis per dag

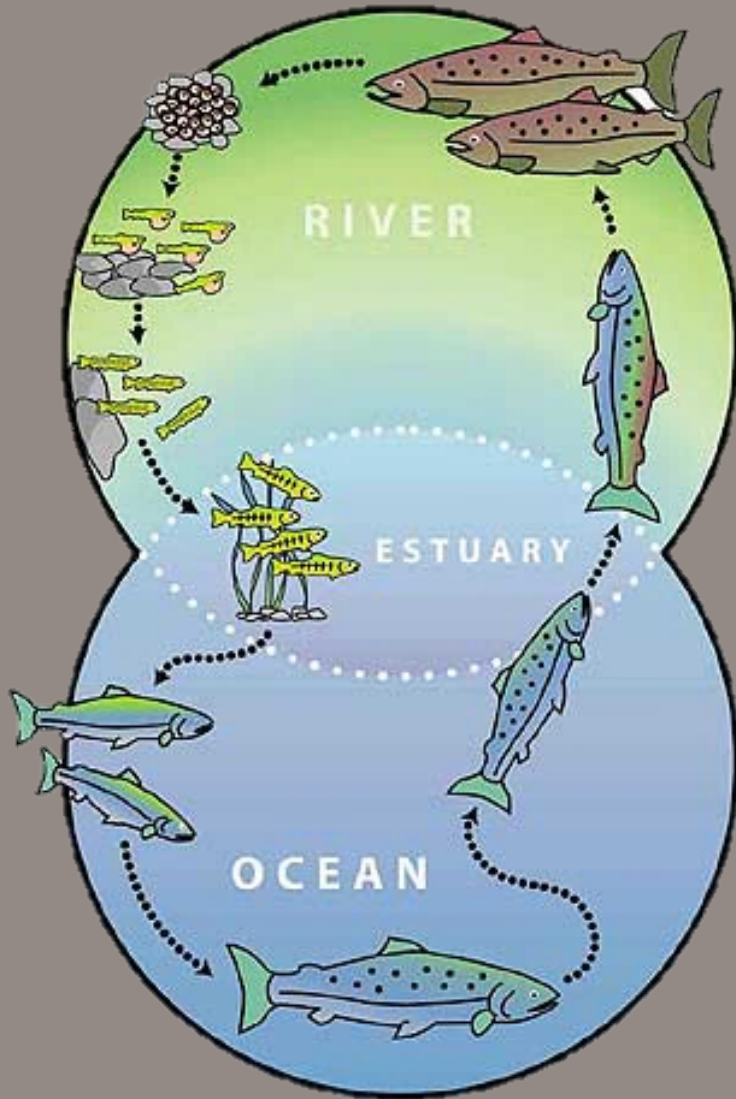

Van der Veer et al 2015

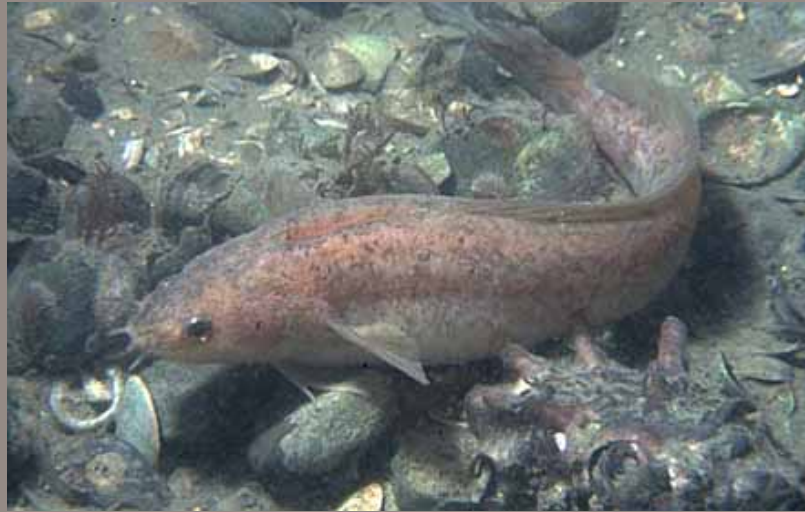
Wat doet vis in de Waddenzee? kinderkamersorten

trekvis: diadrome soorten

residente soorten (standvissen)

Vismonitoring Waddenzee

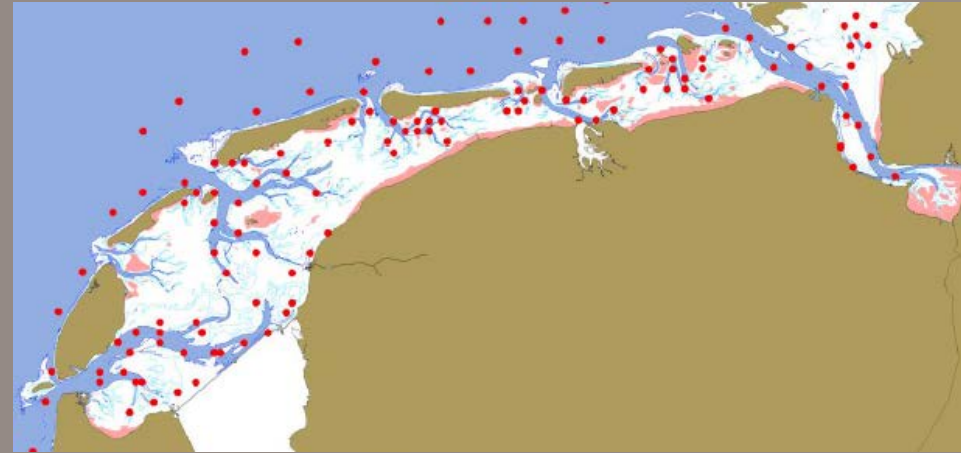
Demersal Fish
Survey-IMARES

Fuik-NIOZ

Demersal Fish Survey

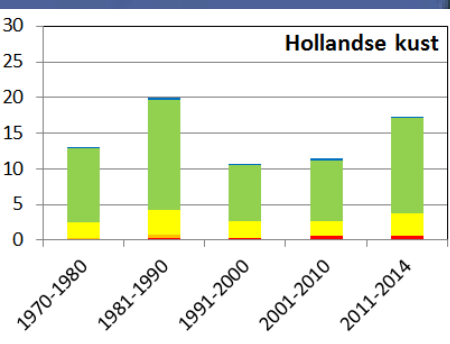
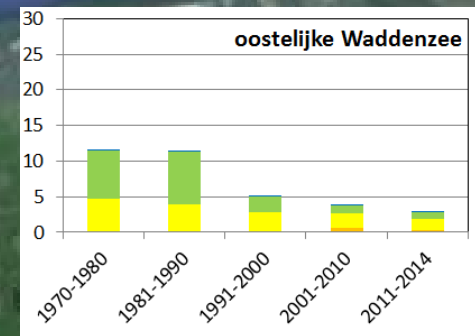
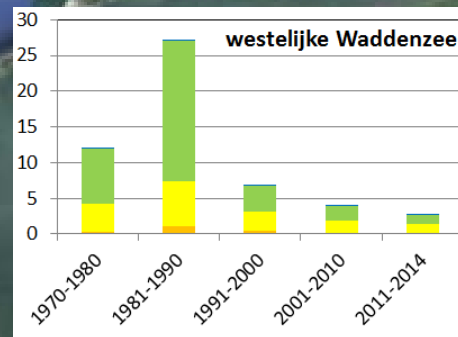
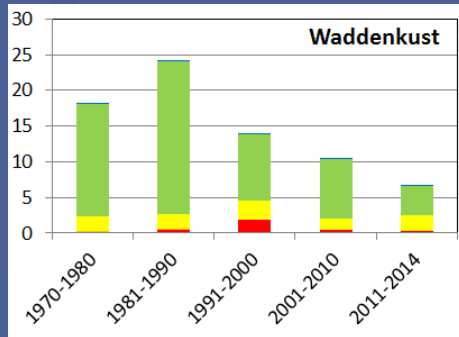
- IMARES
- sinds 1970
- sept/okt: 1x per jaar
- 300 trekken
- doel: aanwas tong en schol
- alle soorten jonge vis geregistreerd

- garnalenkor: 20 mm maaswijdte
- diepte < 20m
- geulen > 2m

DFS survey: kg vis/km²

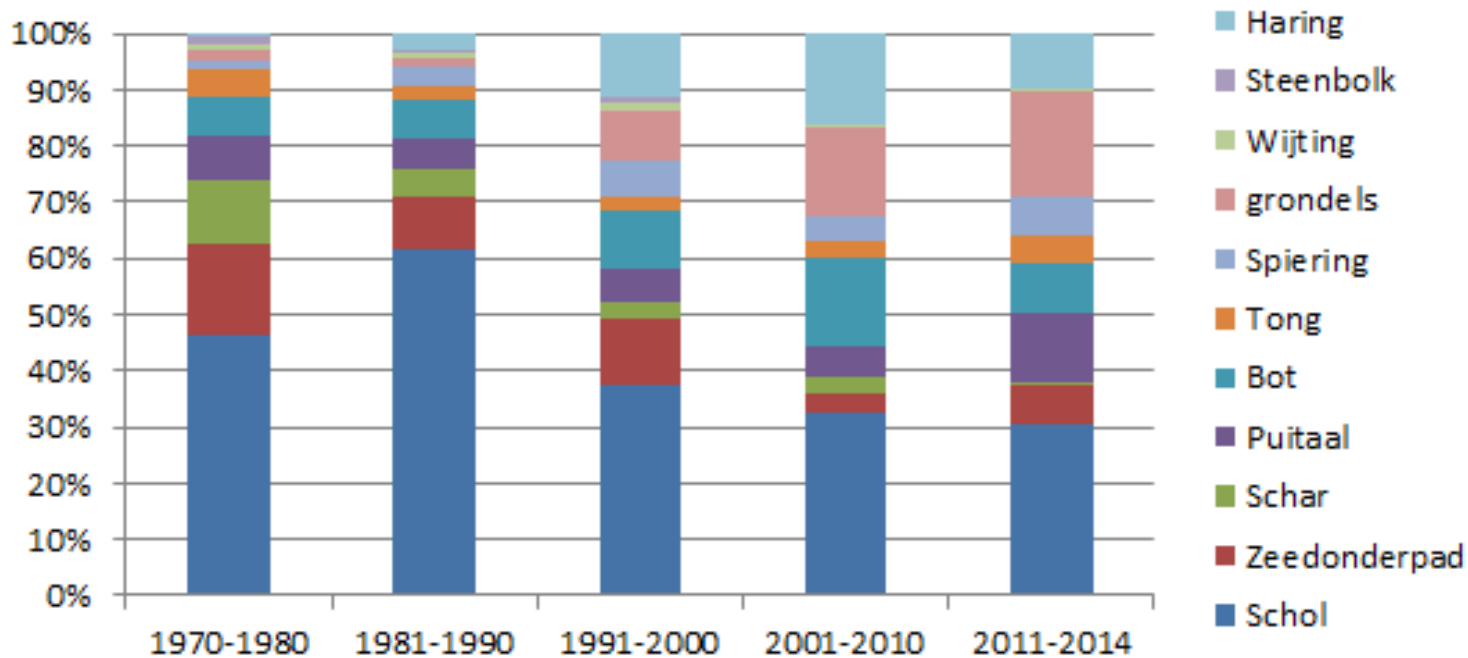
- seizoensmigrant
- kinderkamer
- resident
- trekvis
- dwaalgast

welke soorten?

- Schol<
- Haring en grondels>

westelijke Waddenzee

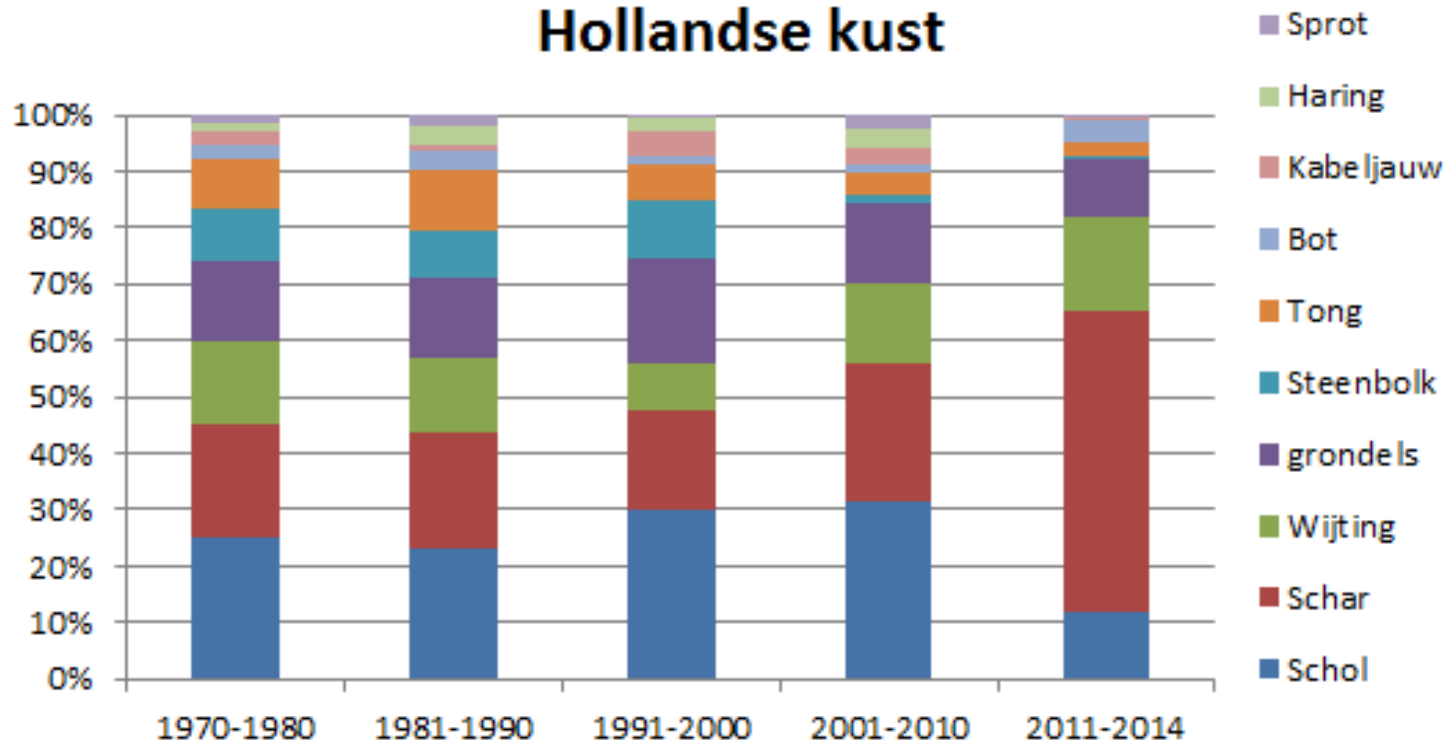

welke soorten?

- Schar ipv schol

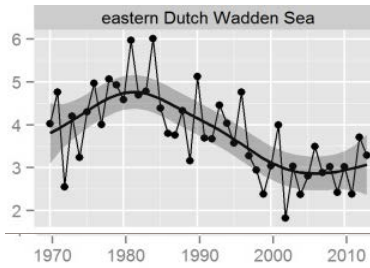

Hollandse kust

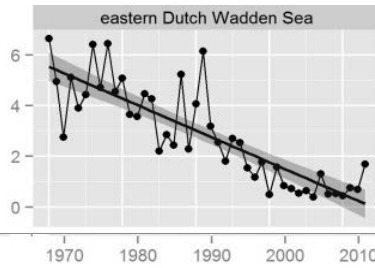

kinderkamersoorten

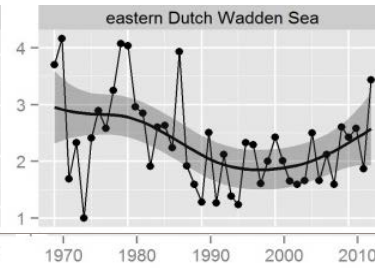
schol

schar

tong

gemiddelde vangst/oppervlakte

Oostelijke Waddenzee

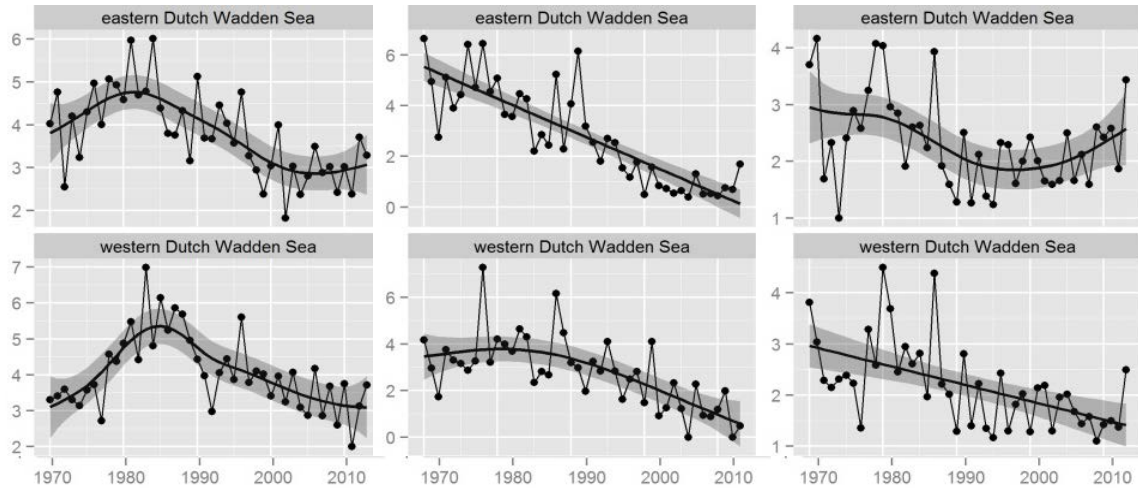
kinderkamersoorten

gemiddelde vangst/oppervlakte

schol

schar

tong

Oostelijke Waddenzee

Westelijke Waddenzee

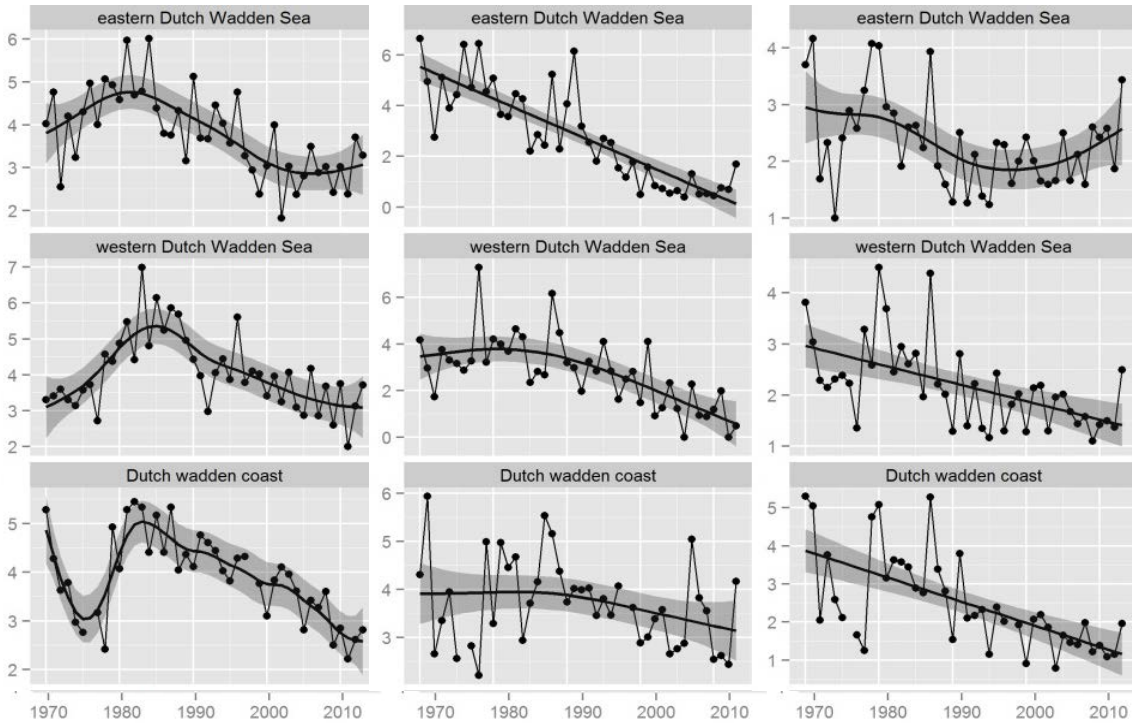
kraamkamersoorten

gemiddelde vangst/oppervlakte

schol

schar

tong

Oostelijke Waddenzee

Westelijke Waddenzee

Waddenkust

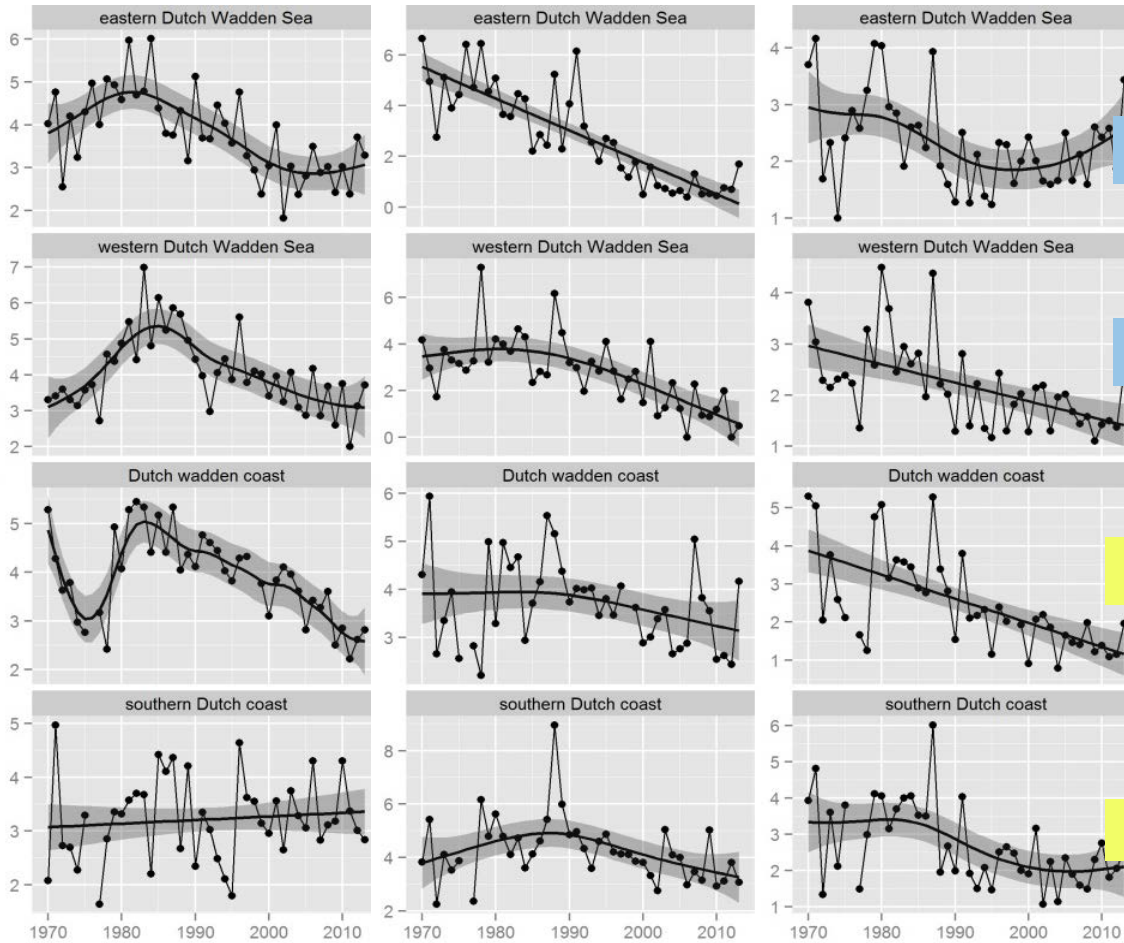
kinderkamersoorten

gemiddelde vangst/oppervlakte

schol

schar

tong

Oostelijke Waddenzee

Westelijke Waddenzee

Waddenkust

Hollandse kust

Trend laatste 20 jaar kinderkamersoorten

	Waddenzee west	Waddenzee oost	waddenkust	Hollandse kust
griet	?	++	?	?
haring	?	?	?	?
kabeljauw	--	?	?	?
rode poon	?	++	?	++
schar	--	--	?	-
schol	--	-	--	?
smelt	?	?	?	++
steenbolk	--	?	--	--
tarbot	?	++	?	?
tong	--	?	--	?
wijting	--	?	?	++
zeebaars	++	++	?	?

standvissen: zandspiering

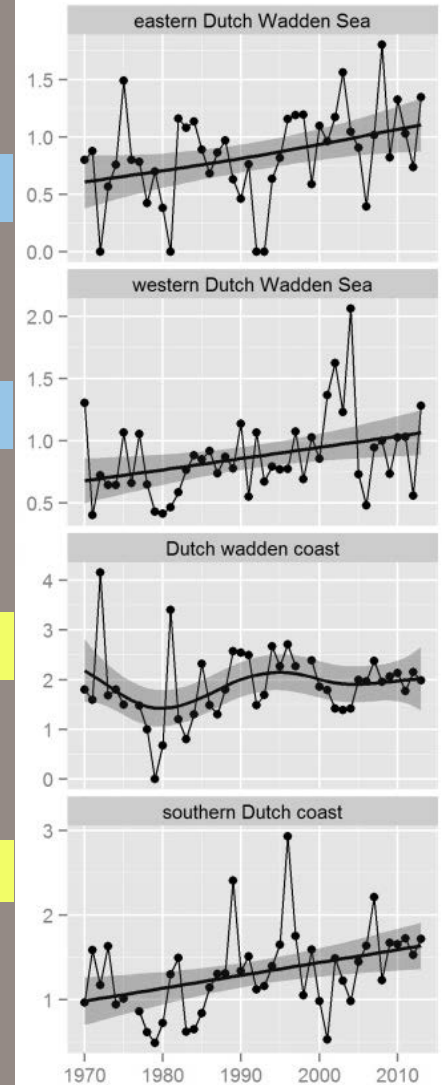

Oostelijke Waddenzee

Westelijke Waddenzee

Waddenkust

Hollandse kust

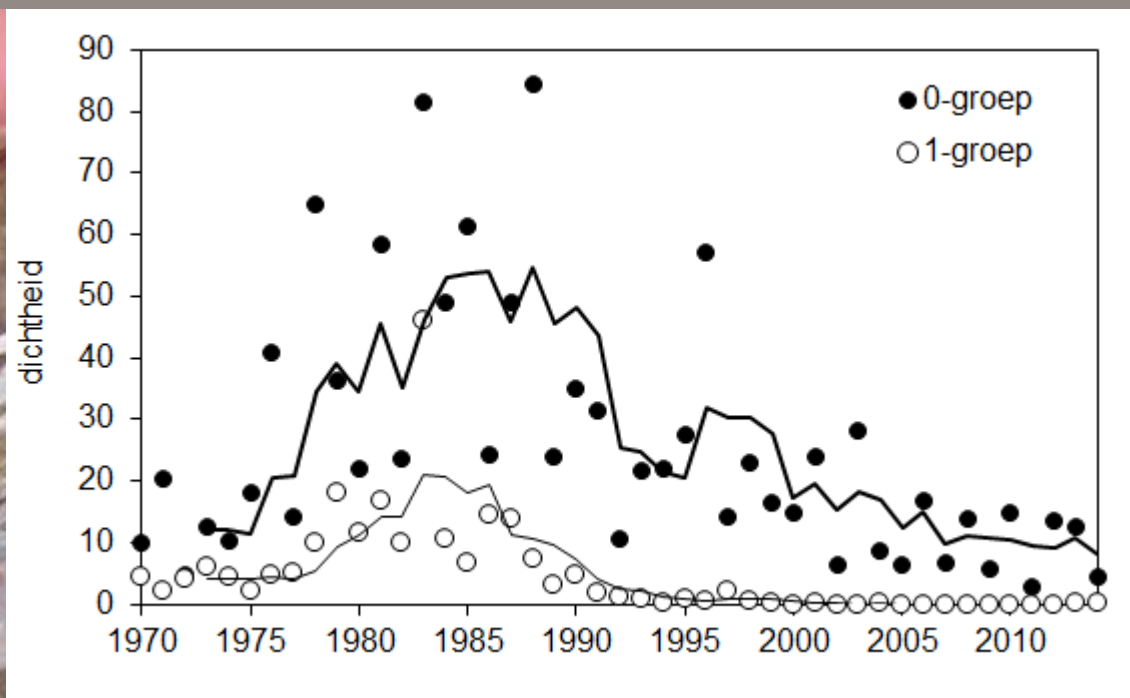

gemiddelde vangst/oppevlakte

Trend laatste 20 jaar: residente soorten

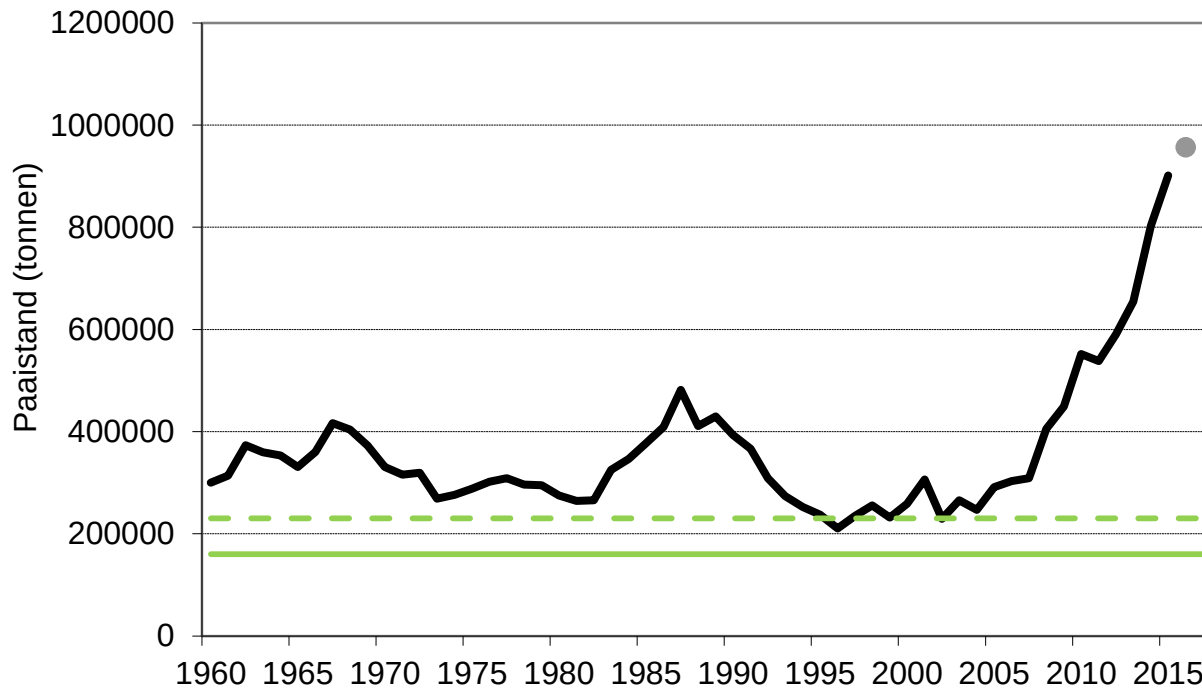
	Waddenzee west	Waddenzee oost	waddenkust	Hollandse kust
bot	?	?	?	++
botervis	?	?	++	++
harnasmannetje	--	?	?	++
puitaal	--	?	?	?
slakdolf	?	?	++	++
vijfdradige meun	?	?	++	?
zeedonderpad	?	?	++	++
grondels	?	?	?	?
zandspieringen	++	++	?	++
zeenaalden	?	--	++	++

Waarom zijn kinderkamersoorten verdwenen uit Waddenzee?

0-groep schol komt nog wel Waddenzee in, maar 1-groep verdwenen

Paaistand schol Noordzee is skyhigh

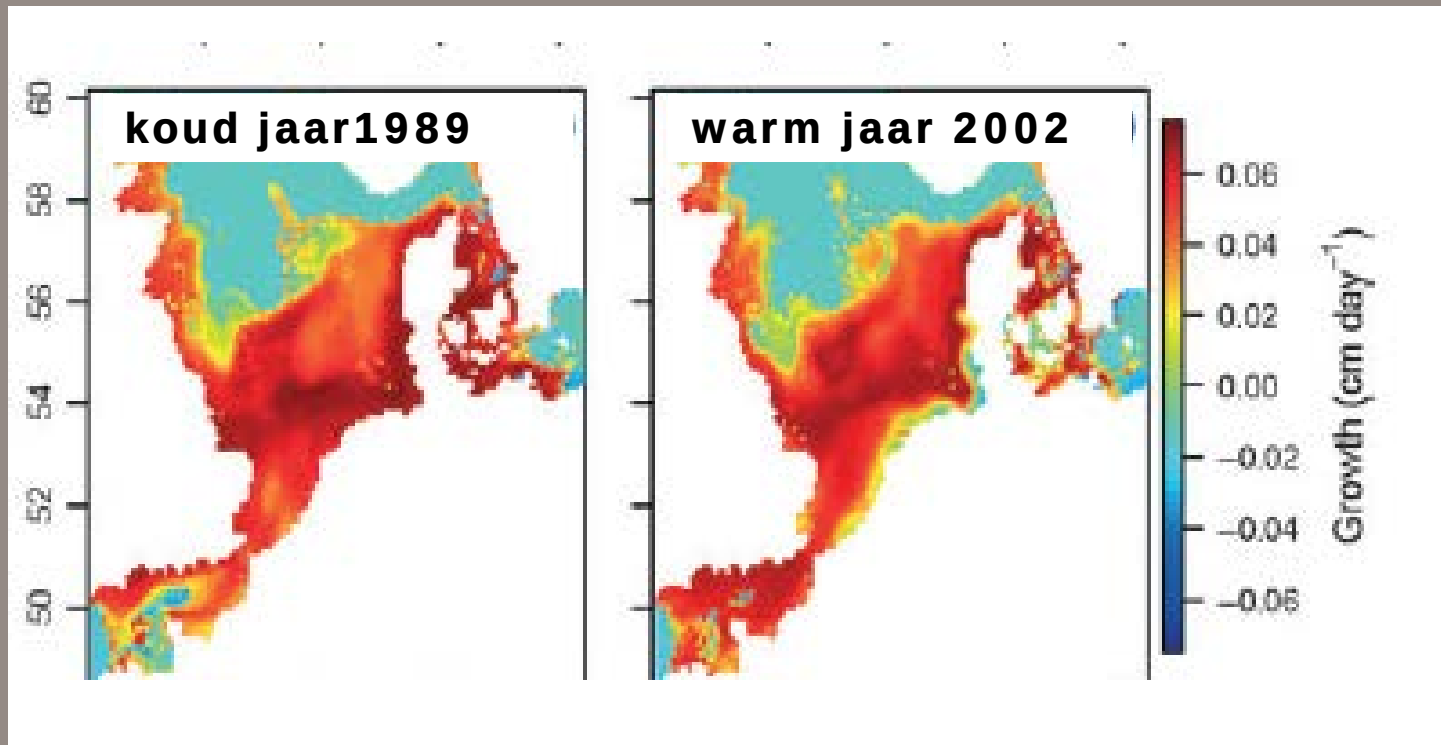
jonge schol groeit niet meer op in
Waddenzee, maar in dieper water

IMARES

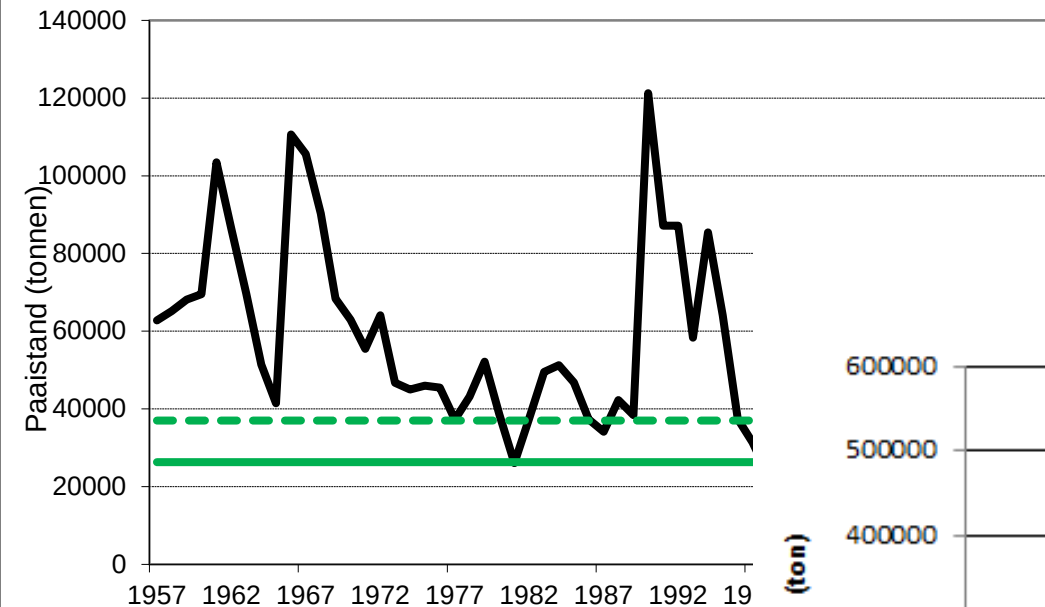
WAGENINGEN UR

Waddenzee te warm voor schol om goed te groeien: voedselbeperking

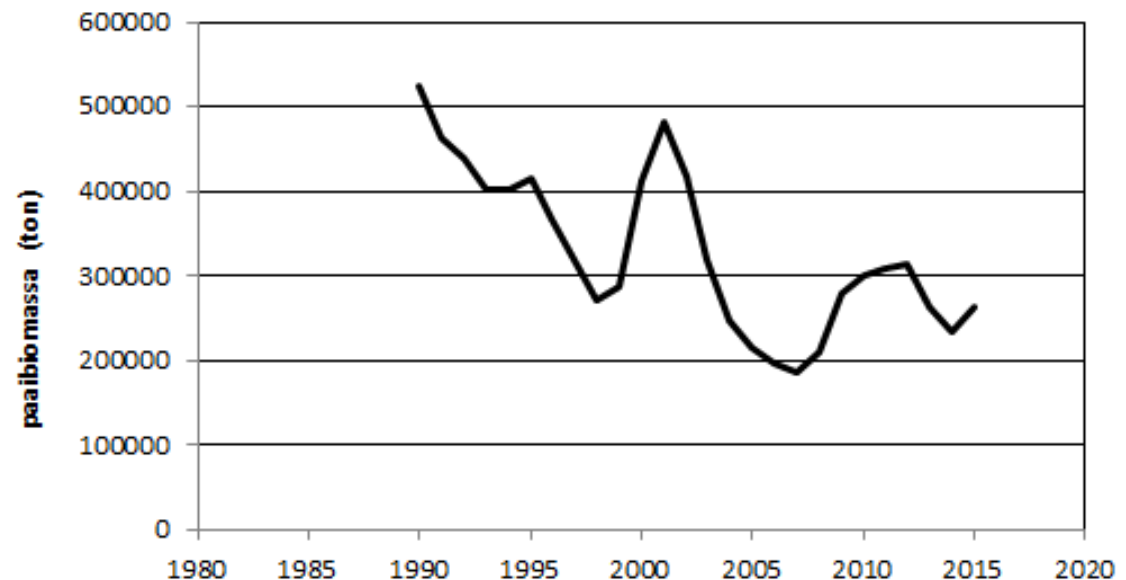

Maar hoe zit het dan met andere kinderkamersoorten?

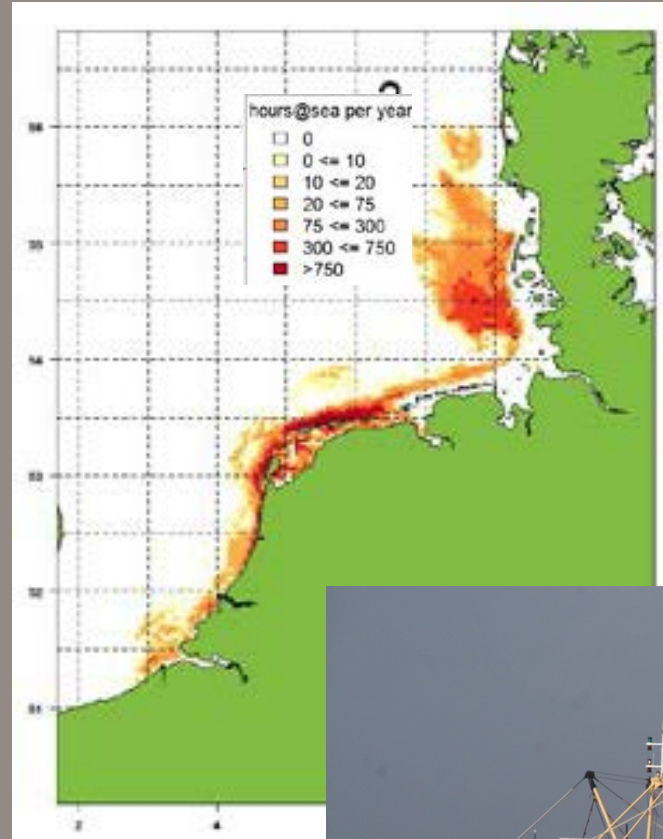
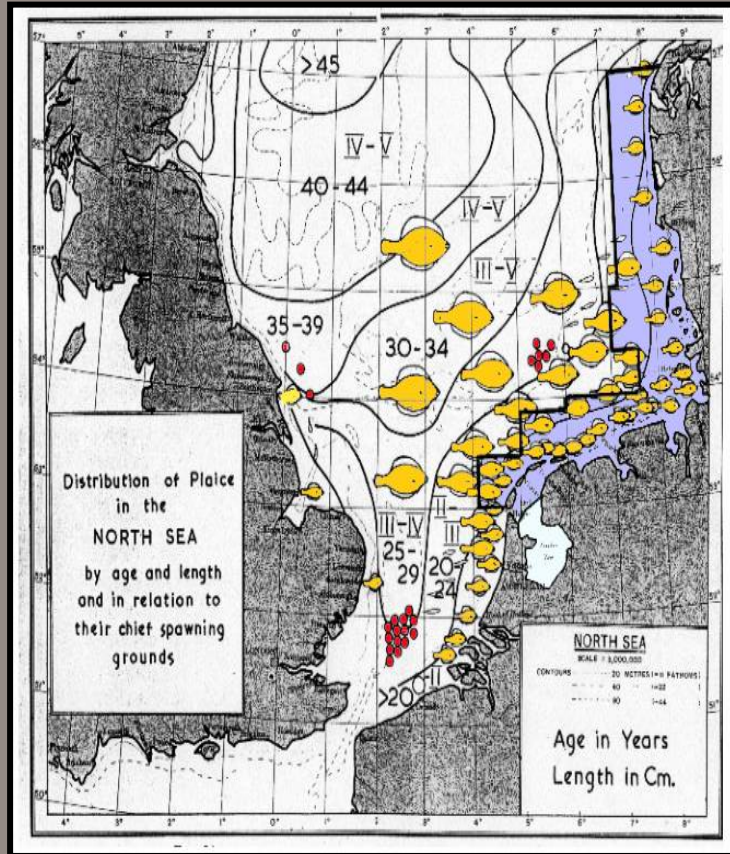
tong Noordzee

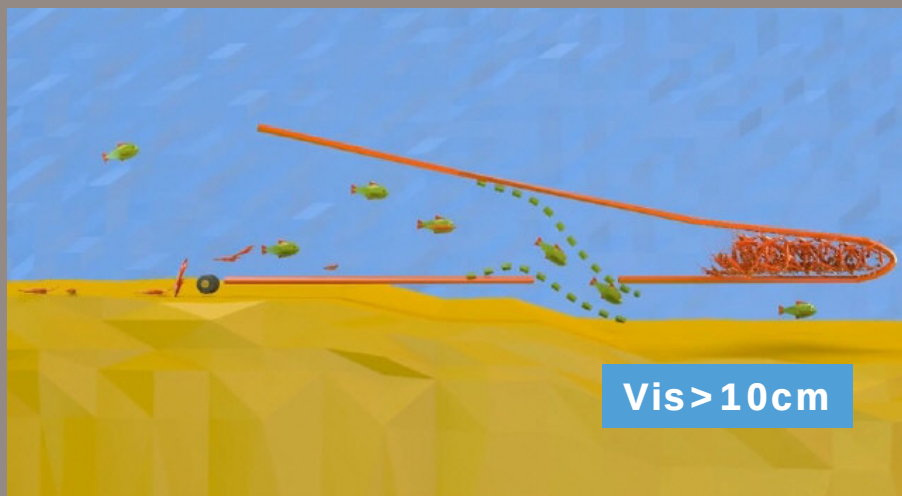
wijting

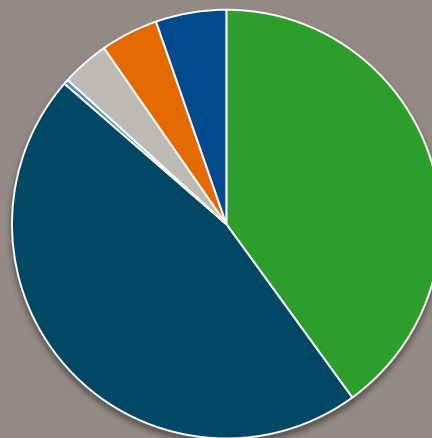
Bijvangst garnalenvisserij

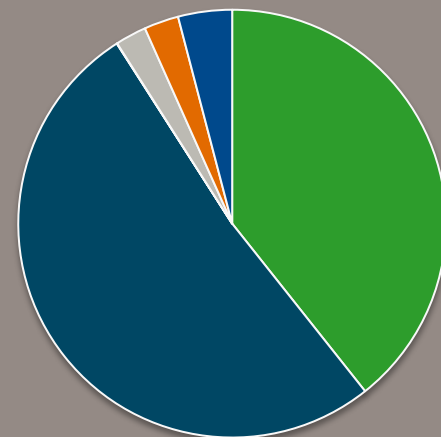
Bijvangst garnalenvisserij

**Noordzee
kustzone**

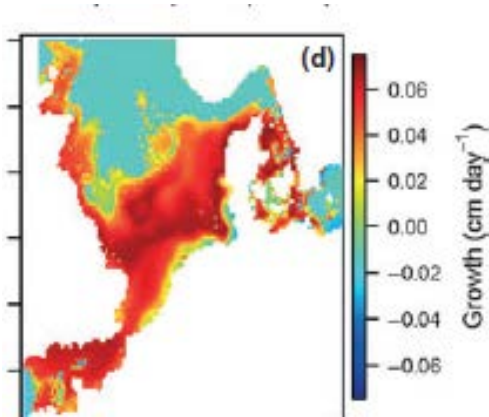
Waddenzee

- aangelande garnaal
- ondermaatse garnaal
- platvis
- rondvis
- benthos

Reductie paaibestand
schol 12-17% (van der
Hammen et al 2015)

Scala aan mogelijke oorzaken

Dank

Henk van der Veer (NIOZ)

Paddy Walker (programma
naar een Rijke Waddenzee)

Loes Bolle (projectleider
DFS, IMARES)

Hans Witte (NIOZ), Marcel
de Vries, Andre Dijkman,
Thomas Pasterkamp
(IMARES)

Alle assistanten NIOZ en
IMARES

Bemanningen van
onderzoeksschepen

